

Uppföljning av verksamheten på allmänmedicinska avdelningen i Laihela 1.1–30.6.2024

Välfärdsområdesstyrelse 19.08.2024 § 155

4477/00.01.02.01/2024

Beredare Vähäkangas Pia
Palmberg Christian
Orava Marjo
Plukka Mari
Pellfolk Tony

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesstyrelsen beslöt på sitt sammanträde (15.12.2023/paragraf 336) att två avdelningar ska stängas i det mellersta området. En av avdelningarna som ska stängas är Laihelas allmänmedicinska avdelning med tio platser. Styrelsens beslut kompletterades med bland annat följande texttillägg:

Verksamheten vid Laihelas allmänmedicinska avdelning med 10 platser följs upp t.o.m. 30.6.2024, utifrån personaltillgänglighet, patientsäkerhet, utnyttjandegrad och förverkligandet av kundens språkliga rättigheter. Under denna tid utreds också möjligheten att utveckla gemenskapsboenden för finskspråkiga i Laihela. Därefter bedöms stängningsbeslutet på nytt.

Situationen på Laihelas allmänmedicinska avdelning har följts upp och utvärderats under förändringsprocessen våren 2024. Uppföljningsuppgifterna utgörs dels av uppgifter från kundrespons- och rapporteringskanaler (Exreport, Roidu och Haipro), dels av verbalt sammanställda uppgifter som samlats in under förändringsprocessen.

Tillgång på personal 1.1–30.6. 2024

Före inskränkingsåtgärderna var den budgeterade personalresursen enligt årsverke 13 för den allmänmedicinska avdelningen i Laihela. Personaldimensioneringen var rejält högre än på andra allmänmedicinska avdelningar. Den höga dimensioneringen berodde på att enheten var liten, inte på patienternas vårdtyngd. Lediga vakanser och vikariat sköttes redan före inskränkingsåtgärderna med timanställda. Sedan januari 2024 var planen att avdelningen har tio platser och att personalstyrkan består av nio skötarresurser och 0,75 avdelningsskötarresurser. Inskränkingsåtgärderna ledde dock till att fyra skötare sade upp sig, deras anställningsförhållanden upphörde 31.12.2023. En femte skötare sade upp sig 24.2.2024. Utöver dessa fanns det även anställda på avdelningen som hade lagstadgade frånvaron. I det skedet var det svårt att rekrytera vikarier och därför minskades antalet platser till åtta stycken så att personalen skulle kunna ha sin semester. Arbetspassen genomfördes med hjälp av den fastanställda personalen, men även med vikariearrangemang. Den egna personalen var flexibel och bytte arbetspass, således uppstod inga situationer utan lösning.

Inskränkingsåtgärderna på avdelningen omfattade även förändringar i patientstrukturen. Sedan mitten av februari har inga patienter som behöver kortvarig vård kommit till avdelningen. Efter mitten av februari var patienterna på avdelningen i Laihela i huvudsak personer som hade Vasa som hemkommun.

Patientsäkerhet 1.1–30.6.2024

När det kommer till patientsäkerheten har det via de olika rapporteringskanalerna inte kommit fram några betydande risker för patientsäkerheten. Anmälningarna baseras på personalens aktivitet och vaksamhet att upptäcka och dokumentera tillbud och farliga situationer samt på anmälningar om farliga situationer som gjorts av patienter och anhöriga.

Under uppföljningstiden kom 28 anmälningar om farliga situationer på allmänmedicinska avdelningen i Laihela, föregående år var antalet anmälningar 10. Alla anmälningar som kommit in under tiden gällde olycksfall eller olyckor. För en del av patienterna (11 %) ledde fallolyckor till en längre vårdperiod. Under uppföljningsperioden förekom inga händelser inom den allvarliga riskkategorin. Jämfört med föregående år syntes det i anmälningsprofilen en förändring gällande anmälningar kopplade till läkemedelsbehandling. Året innan kom det 2 anmälningar som gällde läkemedelsbehandling. Typiska farliga situationer på motsvarande enheter gäller fallolyckor samt farliga situationer inom läkemedelsbehandlingen.

Nyttjandegraden (avdelningsperioder och vård dagar 1.1–31.5.2024) och förverkligandet av de språkliga rättigheterna vid avdelningen

Under uppföljningsperioden har den allmänmedicinska avdelningen i Laihela sammanlagt tillhandahållit 1 141 vård dagar. Av dessa har 10,4 % tillhandahållits för Laihelabor (n=119) och 89,6 % för Vasabor (n=1 022). Under samma tidsperiod år 2023 tillhandahöll ifrågavarande avdelning sammanlagt 1 398 vård dagar, varav 78,7 % (n=1 100) för Laihelabor och 20 % (n=279) för Vasabor. Några vård dagar tillhandahölls även för Kristinestadsbor. När våren 2024 jämförs med våren 2023 kan man konstatera att den andel vård dagar som tillhandahållits på avdelningen för Vasabor ökat, medan den andel som tillhandahållits för Laihelabor minskat. Å andra sidan har Laihelabor erbjudits en ny service i form av hemsjukhustjänster. Syftet med hemsjukhustjänsterna är i linje med välfärdsområdets strategiska linjedragningar att stöda utskrivningen från sjukhuset och människornas förmåga att klara sig hemma.

Under uppföljningsperioden har Laihelabor erbjudits sjukvård på allmänmedicinska avdelningar eller via hemsjukhuset – motsvarande 1 195 vård dagar. Av dem har 62,2 % (n=744) tillhandahållits på allmänmedicinska avdelningar i Vasa och 18,4 % (n=220) via hemsjukhuset. Av dessa vård dagar har 9,4 % (n=112) tillhandahållits någon annanstans än i Laihela, Vasa eller via hemsjukhuset, 43 vård dagar i Korsholm, 35 i Malax, 27 i Närpes och 7 i Jakobstad.

I januari–juni 2024 har man sammanlagt tillhandahållit 58 vård perioder för Laihelabor. Utgående från detta kan man beräkna att längden på en vård period i genomsnitt varat i 20,6 dygn. Av dessa har 7 vård perioder tillhandahållits i Laihela, 40 i Vasa, 5 i Korsholm, 2 i Närpes, 2 i Malax och 3 i Jakobstad.

Eftersom de fyra sistnämnda avdelningarna sammanlagt tillhandahållit endast 11 vård perioder är det med tanke på patienternas integritetsskydd svårt att uppge hur dessa patienter upplevt att deras språkliga rättigheter har förverkligats. Å andra sidan har ifrågavarande avdelningar en beredskap att erbjuda vård på både finska och svenska. Förverkligandet av de språkliga rättigheterna uppföljs på varje avdelning med hjälp av kundresponssystem.

Möjligheterna att utveckla finskspråkigt gemenskapsboende i Laihela

Styrelsen för Österbottens välfärdsområde godkände 17.6.2024 (§ 138) servicebeskrivningen för gemenskapsboende 1.0. Servicenätet för gemenskapsboende bereds som bäst. I det här beredningsarbetet har de nuvarande fastigheterna där man erbjuder serviceboende med heldygnssorg i Laihelatrakten utvärderats för att kartlägga huruvida de lämpar sig för gemenskapsboende och huruvida de kan förändras till gemenskapsboenden. För att fastigheterna ska lämpa sig för gemenskapsboende måste de åtgärdas, exempelvis så måste rummen förstöras, vilket igen kräver investeringar.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan det konstateras att läget på den allmänmedicinska avdelningen i Laihela har uppföljts under våren 2024 (1.1–30.6). Utgående från den erhållna informationen kan man konstatera att patientstrukturen på ifrågavarande avdelning ändrat under våren 2024. Även personaldimensioneringen har ändrat. Å andra sidan har

avdelningen tidigare haft den högsta personaldimensioneringen bland de allmänmedicinska avdelningarna, vilket igen berott på avdelningens litenhet. I och med att Laihelabornas andel på andra allmänmedicinska avdelningar än på avdelningar som är belägna i Vasa varit låg har man inte kunnat sammanställa någon uppföljningsinformation om vad Laihelaborna anser om förverkligandet av de språkliga rättigheterna på de enskilda avdelningarna. Men patienterna har ändå kunnat kommentera sina upplevelser via kundresponssystemen.

De som bor i Laihela har under våren i allt högre grad kunnat använda sig av hemsjukhusets tjänster. År 2024 har var femte vårdperiod tillhandahållits via hemsjukhuset. Syftet med dessa tjänster är att öka den vård som ges hem och således stöda utskrivningen från sjukhuset och minska behovet av avdelningsvård.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att styrelsen antecknar uppföljningsinformationen för den allmänmedicinska avdelningen i Laihela från tidsperioden 1.1–30.6.2024 för kännedom

Beslut:

Antecknades för kännedom.

Distribution